

SYSTEM SENT – NOWE WYMAGANIA W PRAKTYCE

»» Od 1 października 2018 roku na polskich drogach obowiązują nowe przepisy dotyczące systemu SENT, związane przede wszystkim z koniecznością przesyłania lokalizacji (pozycji z GPS) podczas przewozu towarów wrażliwych. Podpowiadamy w jaki sposób można realizować obowiązek SENT. »»

JAKUB ORDON

Ekspert VIAON
www.viaon.pl

System monitorowania przewozu został uruchomiony na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 marca 2017 roku o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów. W myśl tej ustawy przewoźnicy zostali zobligowani do zgłaszania do rejestru zgłoszeń SENT przewozów tzw. towarów wrażliwych, dokonywanych po drogach publicznych. Pomimo iż od początku budził wiele kontrowersji, system jest stale i konsekwentnie rozwijany. Obecnie opiera się na jednej ustawie i jej dwóch nowelizacjach oraz kilku rozporządzeniach, a kolejne są już w przygotowaniu.

NOWE TOWARY NA LIŚCIE SENT

Początkowo obowiązek zgłaszania przewozów dotyczył tylko transportu drogowego tytoniu, paliw, alkoholu, czy oleju roślinnego. Obecnie, od 14 czerwca 2018 roku, został rozszerzony o transport kolejowy, a do towarów wrażliwych dołączyły produkty lecznicze, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne, które są zagrożone brakiem dostępności na terenie RP. Ich wprowadzenie na listę spowodowane zostało koniecznością zwalczania przez

Krajową Administrację Skarbową (KAS) procederu nielegalnego obrotu produktami leczniczymi. Od czerwca 2018 roku obroty hurtowni, z których wywożono leki za granicę, istotnie spadły właśnie z uwagi na wprowadzenie nowelizacji systemu SENT.

ZEWNETRZNY SYSTEM LOKALIZACJI

W początkowej fazie mechanizm zgłaszania towarów wrażliwych odbywał się wyłącznie za pośrednictwem formularzy składanych drogą internetową przez odpowiednie podmioty na platformie PUEESC. Od 1 października 2018 roku w ramach zmian wprowadzonych ustawą z dnia 15 czerwca 2018 roku o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów, SENT został „uzbrojony” w dodatkowy, bardzo istotny dla efektywności funkcjonowania śledzenia, element – Zewnętrzny System Lokalizacji

(ZSL). Według definicji ustawowej jest to system używany przez przewoźnika, gromadzący dane geolokalizacyjne środka transportu, przekazywane z zainstalowanego w tym środku transportu urządzenia, wykorzystującego technologie pozycjonowania satelitarne i transmisji danych, takiego jak GBOX firmy INELO. Zatem obecnie, oprócz zgłoszenia przewozu towarów szczególnych (przy wykorzystaniu formularzy), KAS otrzymuje dane z GPS określające, jak ten transport jest realizowany – w czasie rzeczywistym. Oczywiście dane są przesyłane do SENT tylko wówczas, gdy jest to konieczne i obejmują współrzędne geograficzne dotyczące położenia środka transportu, jego prędkość, datę i godzinę pozyskania tych współrzędnych, azymut środka transportu, błąd przekazywania danych satelitarnych oraz numer lokalizatora albo numer urządzenia. Wszystko to w sposób zautomatyzowany, bez udziału kierowcy, a więc maksymalnie ograniczając ryzyko błędu ludzkiego.

JAK TO DZIAŁA?

Pomimo iż materiały informacyjne zamieszczone przez KAS w zakresie podłączenia urządzeń ZSL do SENT GEO, mogą budzić niepokój z uwagi na zastosowane techniczne słownictwo, to samo wykorzystanie posiadanych w pojazdach GPS-ów do celów spełnienia wymogów SENT okazuje się banalnie proste. Wystarczy, że przewoźnik (we współpracy z dostawcą GPS-ów) za pośrednictwem formularza SENT470, zgłosi nawet do 100 lokalizatorów (przy jednej rejestracji), które od tej chwili będą połączone z systemem SENT. Tym samym przewoźnik wypełni obowiązek prawny i pozbędzie się problemu.

MOBILNA APLIKACJA SENT GEO

Drugie rozwiązanie śledzenia online to mobilna aplikacja SENT GEO, udostępniona firmom transportowym przez Ministerstwo Finansów. Jej użycie jest jednak mocno absorbujące dla kierowcy, który obok przestrzegania przepisów w zakresie jazdy, przerw i odpoczynków, obsługi tachografu, obsługi urządzeń do mycia, realizacji przewozu drogowego, śledzenia trasy przejazdu i konieczności skupienia się na drodze, musi na bieżąco śledzić aktywność telefonu z działającą aplikacją SENT. W trakcie użytkowania SENT GEO kierowca powinien możliwie często sprawdzać połączenie aplikacji z GPS-em oraz zadbać o odpowiedni poziom baterii smartfonu

przez włączenie trybu oszczędzania energii lub stałe podłączenie do ładowarki samochodowej, ponieważ w przypadku rozładowania urządzenia mobilnego zniknie obraz i połączenie z GPS-em. Sama Instrukcja użytkownika mobilnej aplikacji kierowcy SENT GEO, przygotowana przez KAS, została zawarta aż na 43 stronach, co oznacza, że może to być wyzwanie dla niejednego kierowcy. Nawet przy maksymalnym zaangażowaniu kierowcy w studiowanie instrukcji i wypełnianie dokładnie jej wskazań, może dojść zawsze (w wyniku zmęczenia pracownika) do utraty uwagi i doprowadzenia do zatrzymania działania aplikacji. Tego elementu ryzyka wynikającego z czynnika ludzkiego pozbawione jest rozwiązanie pierwsze, czyli zastosowanie zewnętrznego systemu lokalizacji.

CO WYBRAĆ?

Ustawa zakłada, że przewoźnicy w większości przypadków posiadają swoje lokalizatory (wg Ministerstwa Finansów około 90% firm, które przewożą towary wrażliwe, ma lokalizację swoich samochodów) lub będą chcieli zainwestować w systemy satelitarne śledzenia pojazdów. Wiele firm zajmujących się profesjonalnymi systemami telematyki i monitoringu GPS oferuje połączenia flotowych GPS z SENT-em.

Nowelizacja ustawy zakłada, że za nieprzekazywanie danych o lokalizacji pojazdu będą grozić dotkliwe kary. Nieprzesłanie danych będzie wiązało się z karą 10 000 zł nakładaną na przewoźnika, natomiast kierowca może otrzymać mandat w wysokości od 5000 do 7500 zł za nieprawidłowe użytkowanie lokalizatora.

Przykładowo firma INELO udostępnia swoim klientom system GBOX Light – profesjonalne narzędzie umożliwiające zarządzanie flotą i weryfikację pracy pojazdów i kierowców oraz zdalne pobieranie danych z tachografu i karty (funkcja APD) z wykorzystaniem danych dostarczanych przez zamontowane w pojazdach lokalizatory GBOX. GBOX Light jest w pełni zintegrowany z platformą SENT, umożliwiając przesyłanie

niezbędnych danych w czasie rzeczywistym, czyli spełnienie powinności ustawowych.

Zapewne więc większość firm będzie korzystała z własnych zewnętrznych systemów lokalizacji (ZSL), a aplikacja będzie najprawdopodobniej używana jako system zapasowy.

DOTKLIWE KARY

Nowelizacja ustawy zakłada, że za nieprzekazywanie danych o lokalizacji pojazdu będą grozić dotkliwe kary – nie tylko firmom transportowym, ale i samym kierowcom. Nieprzesłanie danych lokalizacyjnych będzie wiązało się z karą 10 000 zł nakładaną na przewoźnika, natomiast kierowca prowadzący pojazd z towarem wrażliwym może otrzymać mandat w wysokości od 5000 do 7500 zł za nieprawidłowe użytkowanie lokalizatora. W taryfikatorze pojawiła się również kwota 100 tys. zł wymierzona przewoźnikowi w przypadku niedostarczenia zgłoszonego towaru do miejsca dostarczenia lub zakończenia przewozu na terytorium Polski.

Widać wyraźnie, że przewóz drogowy jest szczególnie nadzorowaną gałęzią gospodarki, która jest i będzie poddawana ustawicznemu monitorowaniu. Wprowadzone od 1 października 2018 roku obowiązkowe lokalizatory przy przewozie towarów

wrażliwych sprawiły, że system SENT stał się systemem śledzenia, którego praktycznie nie sposób oszukać, szczególnie że nad jego funkcjonowaniem czuwać będzie przeszło 1400 funkcjonariuszy KAS. Przepisy dotyczące kar wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku, przed tą datą warto więc zadbać o wybór dostawcy lokalizatorów zintegrowanych z systemem SENT. »»»